

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempej za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Novi cerkveni red.*)

Bode li predloženi novi cerkveni red kaj uspeha imel? To je treba pred vsem dobro preudariti. Kajti mérijó dosedanja predlogi samo na to, kako bi se kat. cerkev pod državno oblast dala. Vrší se tedaj nekaj na videzno premenjenega, in vpraša se jako, dojde li ta prememba pobožnosti, človeškemu duhu, svobodi in narodu v prid.

Usiljuje se mnogim to mnenje, da se bistveno k prospehu cerkve po teh predlogih nič ne bode doseglo, razve navidezni uspeh: večina cerkvenih dostojanstvenikov in jih podložnikov, cerkvenih služabnikov, bode se vpokorila, nikjer zaslonbe v svojem uporú imajoč, in tudi — mamljena po mnogih dobičkih, ki se bodo (à la Stremayr-jevim „grošem“) ponujali. Mejusobno nezaupanje, mejusobno zavidanje stopi na mesto s kraja navideznega upiranja, in konči se sprejme „novi red“ pod raznimi izgovori. To bode najbrže konec tega državnega poskusa, dokler pridejo (menda) zopet novi.

Je-li v istini samo to, kar se zdaj predlaga, konec vseh cerkvenih prememb, koje terjá denešnji čas? Nij-li krog tega, kar želimo premenjeno, zboljšano, vzvišeno videti v cerkvi, večí? Zarezujo-li ti predlogi res korenino celega cerkvenega in verskega zavoda? Vidi se li res v edinem uredjenju cerkvenih razmér nasproti državnej oblasti ves lek, ves poboljšek? — Meni se jako vidi: da sedanji predlogi zadevajo samo lupino cerkvenega bitja, da so tedaj le površni, da dišijo preveč po državnem absolutizmu, katerega postavljajo na mesto

*) Da si se ne slagamo z vsemi v tem članku razodevanimi misli, ipak smo uže znanemu našemu sodelavcu dolžni, natisniti ga. Uredn.

hierarhičnega, da se je na upliv in pravico naroda (pravega vzdržitelja cerkve) premalo mislilo, da pa se je jedro dosedanje v premnogih ozirih pomanjkljive in prehobotne razrasle naše cerkve nedotekneno pustilo.

Naj se to pomisli: ves dosedanja red cerkve sloni na dogmah, in brez premenjenja, prevračanja ali prezrenja teh ne dá se na starem gradišču novo poslopje postavljati. Dokler je tedaj podlaga, temelj nezmaján, nij mogoče viših delov stavbe drugače urediti, nego mogoče je samo, te sobe drugače pobarvati: poslopje ostane kakor do sedaj človeškemu duhu preozko. —

Naj bi torej država temelj razrula? — Nikakor ne; država nema niti tega poklica, niti te sposobnosti, postavljati pojedinim dušnim mišljenjem od dna novih zgrad. To je delo dušno, to je delo narodov, to je delo viših činiteljev, nego je državna roka sama, koja ima skončani, predelani, gotovi material potem zakonov utrditi in vrediti, ne ustvariti. Državna sila nij plodovita, nego samo hraniteljna; z mečem se ne izobrazuje in z osornostjo se ne prepričuje. To ima biti delo drugih.

Brez enega činitelja pak ostane vse prazno, polovično, našemano: brez duhovništva samega. V Nemčiji nijso ne hrabri Hutten, ne viteški Sickingen, ne gladki Erasmus, ne visokodoneči kmečki kolovodje vstvarili cerkvi in državi reformacije, nego eden prosti mnih: Martin. Iz njih lastne sredine mora priti duh, iz njih korena izcimiti se novo mišljenje: klin mora se izbiti s klinom, dogma umeknuti se dogmi, ideja ena biti poslopju enemu, novemu za vodnico. Sicer res da nastane v cerkvi korupcija, nezaupnost, simonija, dražba neznačajnosti, ako se sedanji red samo prešemi. Tišina, ki na-

znanja cerkveno burjo, ne dá se niti z državnimi artikuli niti z molčečo potrpljivostjo, nego z isto burjo pregnati; stoprv za njo pride državna roka na vrsto.

In baš v dobi te predburne tišine smo zdaj. Očito je iz zasedanj konfesionalnega odbora v Beču, kakor tudi iz mnenij, v državnem zboru kažočih se, da je ves sedanji trud nedostaten, polovičen, da uspeh čisto izostane. Sredstva so nepovoljna. Uzrok tiči globlje: v jedru katolicizma, kojega se ne upajo (ali bolje rekoč ne znajo) dodéti. In to je jako razumljivo. Kajti delo parlamentov je zdaj še prerano, ker je med narodi in duhovi stoprv vreti začelo. Med narodi nij v cerkvenih zadevah boja za forme, nego za jedro, dokler pak ta dušni boj nij izbojevan, država nima kaj vrediti in, če noče v tem boju pristranska biti (kar pak ne gre), tudi ne sme ee zdaj vredjati.

V proklicanji in izvedenji svobode verskega izpovedanja (zagotovljenega uže v državnih temeljnih zakonih), v čiščenju verskih idej in dolžnosti, v dogmatičnem vzboljšanju (ali popravljenju) verskih istin, v zmagi svobodnega duha nad morilnimi formami in v povrnjenju pravnega duha pobožnosti vidimo spaseuje, in — stoprv ondaj plodonosno politično vredjenje cerkvenih razmér. Kar se zdaj v teh zadevah na Pruskem in pri nas vrši, je delo brez ploda in uspeha. X.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. februarja.

V budgetnem odseku **državnega zbora** se je sprejela resolucija, naj vlada v prihodnji sesiji predloži postavo, po kateri se pomanjkanje učiteljev odpravi; isto tako

Listek.

Od Mure.

Po gorah je ivje,
Po ravnem je mráz, —

po širocib, sneženih ulicah pod mojim oknom pa piše ostra burja, in jasni solnčni žarki, ki se upirajo s čistega neba doli na nas pravične in nepravične, izgubljevajo od ure do ure več svoje gorkote, kar pa onega pogumnega lejtnanta od huzarjev prav nič ne moti, da ne bi promeniral baš meni vis-a-vis z ostrogi rožljaje gori in doli, ter svojih črnih očij ne bi upiral sleherni dan od dveh do štirih v na pol zagrnena okna moje sosedinje. Kolikokrat sem ga miloval, ko mu je mrzla, neusmiljena burja razpihovala črne brke — še bolj pa se mi smihl mali rujavi pinč, ki je spremljevaje ga, tako milo gledal svojega gospodarja, kakor da bi hotel reči: pojdiva

domov za peč! Moja sosedinja pak je trdovratno zagrinjala svoja okna, in novi Tegenburg na cesti bi bil morda res kakega dne v pravem pomenu zmrznil, ko ne bi bila stopila pred malo dnevi lepa služkinja moje sosedinje iz hiše k pogumnemu huzarju, ter mu skrivnostno smehljaje izročila „listek bel.“

A čemu bi tako indiskretno izdajal take reči — le tega ne smem zamolčati, da naš lejtnant še vedno vsaki dan prirožlja doli po širokem tlaku, služkinja pak mu prinese ali odvzame pismice — in bog ve, lejtnanti nijso neumni ljudje, služkinja pa tako ogujeno in ljubeznjivo gleda, — morda še doživim, da bode jel moj junak zvečer promenirati po naših ulicah, in da e. kr. pošta izgubi tako nevarnega konkurenta. Božja pota, in pota sladke ljubezni so nerazumljiva.

Da, da, nerazumljiva, skrivnostna so pota ljubezni, in pota božja, in meni se do-

zdeva, da je tudi naš odličén ud ljubljanskega katoliškega društva Virantovih humoristov po takih skrivnostnih potih hodil, ko sem ga videl oni večer na znanej, nekako sumljivej maškeradi v našej graškej reduti. Ne vem, so bila to pota — božja, ali pota sladke ljubezni — vsaj lepa, zapeljiva ženska postava, ki se je naslanjala na blagoslovljeno roko našega svetega doktorja, je bila videti kakor Magdalena — pred pokoro, a ne — po pokori. A pardon! Morda je izpoznal naš ud „katoliški“, da letos tam, kjer je druga leta misijonaril, pri „Sperlu“ in „Švenderju“, zaradi „kraba“ — spokorilne šibe božje za židove in kristijane, nijso več tla za njegove pobožne misijone, in zato se je obrnil v naš mali Babilon ob Muri, in tukaj išče Magdalene in Frančiške, da bi jih pripeljal nazaj v naročaj svete . . . ., ali pa morda le v svoj naročaj.

odsek vladi priporoča, naj bodo ljudski učitelji in pripravniki vojašine oproščeni.

Naš cesar je zdaj na potu v Petrograd. 12. zjutraj ob sedmih je prišel v Varšavo. Povsod na potu ga sijajno pozdravljajo. Tudi v Petrogradu se delajo velikanske priprave za sprejem. —

Ogerska vlada je sklenila za zdaj zbornici samo take osnove postav predlagati, pri katerih posvetovanji ne bodo stranke skupaj trčile. Tako naj bi se najprej stranke pomirile in ta čas neve delale.

Vnanje države.

Španjska oficijelna gaceta razglša edikt finančnega ministra Echegaraya, ki določuje svoto 12000 pezotov — za rabelje. „Epoca“ pravi k temu: Mi si o tem pismu ne dovoljujemo niti naj manjše opazke. — Bilbao se še brani. Uradi so napravili velikansk ples, da bi Karlistom pokazali, da se jih ne boje.

Nemški „Börsen-Courier“ govori o razmeri med Nemčijo in Italijo. Kakor on pravi, je razdraženost v Berlinu velika, in sicer ne zaradi Lamarmorovih izjav, nego iz važnejših vzrokov. Kar se prvih tiče, je knez Bismarek od italijanskega ministerstva terjal, naj Lamormori vse vojaške časti vzame. Toda to se nij še zgodilo.

Disraeli je v Buckinghamu imel na svoje volilce govor, v katerem je med drugim rekel sledeče: Volitve so dokazale, da si niti kapital in delo, niti lastniki in najemniki niso sovražni. Pokazale so eksistenco konservativnih delavcev in so opravičenje reforme. Disraeli je izrekel dalje nadejo, da so volitve sistemu, ki vedno vse uravnave in vse interese napada, dale smrtni, odločilni udarec. Govornik je pohvalil namestnega kralja indijanskega in je koncem izrekel misel, da se bodo pripadniki poduka, ki ima religijo za podlago, pomnožili.

Dopisi.

Iz Celovca 10 feb. [Izv. dop.] Po precejšnjem spanji se je na dan Preširnovе smrti v novo probudilo narodno tukajšnje življenje. Napravili so tu živeči Slovenci, kakor bode bralcem „Sl. Nar.“ znano, 8. t. m. besedo s plesom in uže v naprej smo si bili svesti, da bode voljeni veselilni odsek popolnem dovršil svojo nalogo, ali izid nam je bil nepričakovan in tako sijajen, da ga nemamo kmalu zaznamovati v poprejšni naši dobi. K besedi se je zbralo za celovške razmere ogromno število odličnih možin lep venec nežnega spola in tudi iz posameznih krajev so nam odličnjaki došli tako posebno preljubi nam gostje iz slovenske Bistrice v

Rožni dolini itd. Besedo je pričel gospod predsednik veselilnega odseka s prelepim, sicer kratkim ali jedernatim govorom, v katerem nam je dokazal preveliko veljavo našega prerano umrlega, ali na veke neumrjega Franceta Preširna. Med pesmami, katere je naš pevski zbor predaval, so se naj bolj dopadale: „Domovini“ in „Slovenska dežela“. Krasno je ob enem izpal četvero-spev „Ljubici pod oknom“. LAVOR CELEGA programa pa sliši v ljubljanskih pevskih krogih vrožnanemu gospodu P., kateri je s posebno olikanostjo pel Heidrihovo kompozicijo „Hči na grobu matere“. Reči moremo, da si lahko v posebno čast štejejo, da imamo sedaj tako izvrstnega tenorista in upati le smemo, da nam bode večkrat prilika podana njegov krasni glas občudovati. Končno naj še omenim Preširnov dvogovor: „Nova pisarija“, ki je obče dopadal. Po besedi je bil ples in tako živahen in krasen, da mu ga nij kmalu enacega. Eden je bil drugemu brat in v prav slovanski navadi se je vse izvrševalo na veliko in splošno zadovoljnost vseh Preširnovih čestiteljev. Da je na ovi način prej beli dan skozi šipe v lepo okinčano dvorano pokukal, predno da smo si še enkrat v slovo roke podali, je očitno. Opomnimo naj še, da smo pri besedi zapazili vsako starost, vsaki stan in, da celo menibe — ali naših gospodov nij bilo, ker so ravno isti dan in ravno obistem času po naključbi (?) imeli zbor katoliško-konservativnega društva. Pozdravljali so razna društva po berzobjavu navzočne, tako n. p. je bil s posebno radostjo sprejet telegram: „Zbranim rojakom in slaviteljem neumrlega Preširna kliče dunajska Slovenija trikrat navdušeno Slavo“. Končno pa imamo še za-znamovati, da je isti dan mnogo novih udov našemu društvu doraslo in da se uže sedaj v merodajnih krogih premišljeva, kako bi se spodobno slovila društvena desetletnica, h kateri bi bilo pač želeli, da tudi iz nam sosednih pokrajin slovenski gostje dojdejo, kar bi bilo tem lažje mogoče, ker je sedaj Koroška povsem po železnicah s sosedi zvezana. V to svrhu pogum in delo!

Iz Mozirja dne 11. febr. [Izvirni dop.] V Vašem cenjenem listu od včerajšnjega dne baš naš kraj hvalite zarad tega, ker so tukajšnje občine zveste ostale slovenskemu uradovanju in tudi z okrajnim glavarstvom samo slovenski občujejo. — Temu

je tudi po večjem v istini tako, pa kako včasih slučaj veliko rolo igra, vidi se iz sledečega. — Tisti dan, na katerem ste našemu trgu hvalo peli, sešel se je tukaj okrajni šolski svet in je pod predsedništvom samega gospoda glavarja zapisnik — nemški sestavil. Odkar imamo okrajno zastopništvo in okrajni šolski svet, bil je zmirom pri teh dveh zavodih slovenski jezik izključljivo uradni jezik. Tako je okrajni zastop in tudi okrajni šolski svet bil sklenil.

Denes pa, ko je novi okrajni glavar gospod Haas prvokrat predsedoval našemu okrajnemu šolskemu svetu, je ta, ne vem, ali res, kakor se čuje, glavarju v ljubo, zapisnik nemški vodil. Kako to? — Pod vodstvom podpredsednika okrajnega šolskega sveta, gospoda Antona Goričarja, tukajšnjega poštarja in posestnika, skoz in skoz narodnega poštenjaka, se je zapisnik zmirom slovenski vodil in denes so tisti možje, ki so za slovensko uradovanje zmirom bili, molčali, ko je okrajni paša — za tacega ga moremo po njegovem vedenji imeti, zapisnik nemški narekoval. — Morebiti si je kateri členov okr. šolsk. sveta mislil, da je to le malenkost, pa temu nikakor ne moremo pritrditi. — Nam je naša materinščina draga svetinja, katere ne pustimo na nobeden način zametavati; tudi mi nijsmo tako boječi, da bi se takoj ustrašili, če kdo malo zaropota in se takoj zajčjega praporja poprijeli, in naše orožje, ki smo ga do zdaj z veliko pogumnostjo rabili, v stran vrgli. — Če gospodje svetniki se ne upate, svojega poklica zvesto spolnovati, dajte drugim prostor napraviti in ne nas in celo goraje savinsko strau — blamirati. Vendar da bodem popolnem pravičen, naj še dostavim, da vrli rečiški župan gospod Seljak, na katerega se imamo zmirom zanesti in ki je zdaj duševni vodja naše stranke in pa gospoda A. Jaraj iz Rečice slučajno nijsta bila pri včerajšnji seji navzočna.

Za gotovo se nadejamo, da bosta omenjena gospoda pri prihodnji seji včerajšnji zapisnik zavrgla, ker je proti pravilom sestavljen, in da bosta energično proti takemu postopanju protestovala. — To zahteva od nju čest in poštenje. Še se sme naš kraj ponašati s popolnim narodnim mišljenjem, nemčurstvo pri nas nema nobenih tal, pa če se mi takoj v začetku na branik naših narodnih pravic ne postavimo, bilo bi

Stal sem v dvorani naslonen na enega velikih stebrov in zamišljeno gledal v mnogobrojno množico raznobarnih mask ali šem, ki so se v obče res prav šemasto sukale in razgovarjale med soboj, kar mi vzame pozor lepi ženski „domino“, čegar gibčna rast in mikalna postava bi znala marsikoga zapeljati, ko bi bil tudi kreposten, kakor sv. Anton prešiček, — kakor mu pri nas pravijo. Prav zagledal sem se v to ženo, kar mi po naključji udari na uho znan, nepopisljiv glas — in od žene v stran obrnem svoje grešne oči v njenega spremljevalca — — jaz bi želel, da bi bil pošteni ultramontanec gospod Jaran tedaj na mojej strani, in da bi bil videl „fanta“ (saj je ta možanec še „ledeg“), kateremu je bil preskrbel križec svetega Gregorja! Jaz sem ostrmel, kakor oni, ki so zagledali Meduzo — in oče Jaran bi bil tudi ostrmel, na mojo vero, — potem pa mi je prišel na misel Heinejev verz:

„Such' ihn nicht im Collegium
Such' ihn beim Glas Tokajer
Such' ihn nicht in der Hedwigskirch'
Such' ihn bei Mamsell Majer!“

Pobožni in pošteni Jaran pa, ki ne ve mnogo o Heineju in tudi neče nič vedeti, bi se bil gotovo melanholičnega srca spominjal kontrasta mej govornikom v katoliškem ljubljanskem društvu in mej klečeplazom v graški reduti, in ta razlika — ako boga znate, nij majhena; na prvej podobi visi škapulir na vratu tega humorista, v rokah mu tiči oljkina veja, — na drugej podobi pak se ga oklepa poželjiva posvetna ženska in v rokah nosi zapeljivi pahalnik — o! Kaulbach, kje si, kje je tvoj čopič — in kam pade tvoj „Nero“ pred tako sliko. Zakaj nijsem ženijalen slikar, Slovenci!

Ko bi bil dobri gospod Jaran pri meni, bi mu bil ponudil kupico limonade (ker vse ljudi spoštujem, ki so iz prepričanja kleri-

kalni, in Jaranu verjamem, da je iz prepričanja) vsaj vem, da bi je bil po tem prizoru — potreben, in morda bi se bila obadva srečala v izreku: Pota božja in pota ljubezni so nerazumljiva — in božja pot Klečeplazova mi je bila potem zares nerazumljiva in skrivnostna, kajti kmalu po polnoči se je vsedel moj junak s svojo spremljevalko v fijaker in hajd — naprej — kdo ve kam? Ha-ha-ha!

„Such' ihn nicht in Hedwigskirch'
Such' ihn bei Mamsell Majer.“

Jaz pa sem se izgubil v stransko sobo h kupici sladkega ljutomerčana, in pri zlatej kaplji sem se spominjal lepe naše slovenske domovine, čvrstega našega slovenskega naroda, — in črne kletve, ki ga zatira. Perreat **hinavstvo!**

mogoče, da bi narodna zavest počati začela. Principiis obsta!

Domače stvari.

— († Julij Jombart) graščak je predvčerajnem umrl. Ranji je bil v prvi sesiji kranjski deželni poslanec. Rodom Francoz je vendar vedno glasoval s protinarodno stranko. Graščino Klevelš je dobil njegov oče po loteriji. —o—

— (Deželni poslanec Langer pl. Podgoro) je „povzdignjen“ v stan „vitezov“.

— („Demokratenauszug“), ta nedolžna beseda je bila predvčerajnem zjutraj na vseh ogljih ljubljanskih nabita. Policaji so plakate hitro potrgali in začela se je strašna preiskava, da bi tega šaljivca zasačili, ali nij se jim posrečilo. —o—

— (Narodna čitalnica v Mariboru) bode imela v nedeljo 15. t. m. v svojih prostorih veselico s plesom, h kateri člani uljudno vabi odbor.

— (Slovansko pevsko društvo višjih šol v Gradci) napravi v bodočem postu pevski večer (Liedertafel). Nameruje se, da se vsaj enkrat na leto vsi graški Slavjani, bodi-si dijaci ali nedijaci, Srbi in Hrvati, Čehi s Slovenci vred v pravi bratovski vzajemnosti razveseljujejo. Za ta namen zdeva se pevski večer s končnim plesom najbolj primeren. Za to je pa tudi pevsko društvo, ki zastopa vse slavjanske dijace, takrat naprosilo odbor društva „Slovanska beseda“, katera zopet nedijace vseh slavjanskih narodnostij zastopa, da voli nekoliko odbornikov za to občno vseslavjansko veselico. Čudno je, da je „Slov. bes.“ volila same dijace v ta odbor; morda za to, da slov. dijaštvo more pokazati vsaj takrat svojo solidarnost.

— (Iz Gorice) se nam piše 12. t. m.: Pri tukajšnjem c. kr. gozdnem uradu je dosedanji asistent, g. Anton Zuljan imenovan za oficijala; g. Janez Pirjevec, do sedaj praktikant pri dež. odboru pa za asistenta. Oba sta narodna poštenjaka.

— (Družba sv. Mohora.) Gospod odbornik Gregor Somer, c. k. okrajni šolski nadzornik, se je preselil na gornje Koroško in ker mora posamezni odbornik v Celovci bivati, se je mesto njega izvolil g. Šimen Janežič, urednik Besednika.

— (Vrbsko jezero) pri Celovci, katero v le nekoliko hudej zimi povsem zmrzne, tako da je moč s teškimi vozovi po njem vozariti, do sedaj še nij zmrznilo — kakor se nam piše — in letošnjo zimo tudi najbrž ne bode, ker je pravi čas, namreč druga polovica januarja uže pretekla.

— (Klerikalne „Novice“ govore za konfesijonelne postave,) ker v zadnjem listu na 48. strani tako-le pišejo: „Da katoliška cerkev in rimski papež tudi civilni zakon strpeti morejo, to skušnija uči na Francoskem in v nemških reuskih deželah, kjer je posilni civilni zakon uže 70 let vpeljan in kjer se zarad tega razmere katoliške cerkve nijso kaj posebno na slabo obrnile.“ — No, tako se bode počasi še novi „liberaluški“ duh tudi „Novic“ prijel, kajti nič drugega tudi mi v tem vprašanji ne trdimo.

— (Popravek.) V zadnjem prof. Šukljejevem listku je tiskovna pomota pri letni šte-

vilki odstavljenega Janeza XII. Namestu 936 mora biti 963.

Razne vesti.

* (Štatistika nezakonskih otrok v Avstriji) pretečeno leto po Celbeju je: Na tisoč ljudi, v vojaški granici 14, v Dalmaciji 44, na Tirolskem 61, na Hrvatskem in Slavoniji 63, na Sedmograškem 65, na Madjarskem 77, v Primorji, Bukovini in Galiciji 92, na Kranjskem 123, v Šleziji 138, na Moravskem 142, na Češkem 160, na Gor. Avstrijskem 213, na Solnograškem. Štirske in Spod. Avstrijskem 301—305, na Koroškem pak 456 (!!!)

Poslano.

V sporočilu o obnem zboru „narodne tiskarne“ dne 8. febr. 1874 v „Slovenskem Narodu“ dne 11. februarja 1874. šte. 33 sem čital, da je g. prvosednik dr. Ahačič med družim rekel, da so mariborsko tiskarno kupili prejšnji odborniki, katerih pa zdaj nij več tu, ker so odstopili, in da je zdaj novi odbor našel, da knjige nijso bile v takem redu, da bi se bila trgovinska bilanca sestavila, da je toraj moral z velicim trudom urejevati.

Ker meni, ki sem moral v opravilih 8. t. m. odpotovati nij bilo mogoče, se obnega zboru udeležiti, Vas, kot nekdanji upravni odbornik „narodne tiskarne“ prosim, da blagovolite konstatirati:

1. Da so bili pri prvem obnem zboru „narodne tiskarne“ dne 14. septembra 1872, kakor je bilo v „Slovenskem Narodu“ od dne 6. oktobra 1872 št. 115 naznanjeno v zmišlu društvenih pravil na tri leta v upravni odbor izvoljeni gospodje: dr. Franc Radej, Josip Gorup, dr. Ferd. Dominkuš, Davorin Trstenjak, dr. Josip Vošnjak, dr. Jakob Razlag, Janko Pajk, Hugo Tančič, dr. Karel Ahačič, Franc Rapoc, dr. Valentin Zarnik, Peter Grasselli, Peter Kozler, Viktor Dolenc in jaz;

2. da so potem iz upravnega odbora izstopili gg.: Josip Gorup, Davorin Trstenjak, dr. Jakob Razlag in jaz, namestu katerih so bili pri drugem obnem zboru „narodne tiskarne“ dne 22. junija 1873, kakor je bilo v „Slovenskem Narodu“ od dne 24. junija 1873 šte. 142 naznanjeno v upravni odbor izvoljeni gg.: Hugo Turk, dr. Alfons Moše, Franc Hren in Mat. Pirc.

3. Da torej sedajni upravni odbor „narodne tiskarne“ obstoji izvzemši štirih dne 22. junija 1873 izvoljenih gospodov, iz taistih odbornikov, kateri so mariborsko tiskarno kupili, in katerim je g. prvosednik dr. Ahačič v obnem zboru dne 8. februarja 1874 očital, da jih nij nič tu, ker so odstopili in da so knjige v tako slabem redu vodili, da nij bilo mogoče trgovinske bilance sestaviti.

V Ljubljani dne 12. februarja 1874.

E. Guttman.

Pristavek uredništva: Menimo, da vlada tu nesporazumljenje. Nihče nij hotel niti neče g. Guttmanu ničesa očitati. V predzadnjem obnem zboru se mu je celo zahvala in obno enoglasno priznanje izreklo.

Poslano.

Javna zahvala.

Štejem si v čast in dolžnost, da se društvu „Narodna Šola“ prisrčno zahvaljujem za poslani bogati dar učnih sredstev in drugega različnega šolskega blaga, namreč: 1 šopek pisal (kamčekov), 1 škatljico peres, 2 tucata peresnih ročnikov, 2 tucata Hartmuthovih svinčnikov, 1 tucat tablic, 4 tucate Gerkmanovih lepopsnih knjižic, 13 trikotn h ravnil, 1 kocka decimeter, 1 meterpolšet, 2 bukve podkladkov, „Nova avstrijska mera in vaga“, od dr. vit. Močnika, 1 bukve pivnega papirja, 18 živalskih podob v velikej

obliki, različnih šolskih pesni z napevom in računski stroj.

Brežice, dne 10. februarja 1874.

Ivan Kunstič, učitelj.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry

v Londonu.

Nobena bolezen ne more izvrstnej Revalescière du Barry zoperstaviti se in odstrani taista brez leka in brez stroškov vse bolezni v želodeci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, nadihu, kašelj, neprabavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekem zopredstavljala se:

Spričevalo št. 57.942.

Gleinach, 14. julija 1873.

Vašej Revalescière imam razen Bogu v mojih strašnih boleznih v želodeci in čutnicah življenje zahvaliti.

Janez Gođec,

provizor fare Gleinach,

pošta Podgoro pri Celovci.

Spričevalo št. 62.914.

Weskau, 14. septembra 1868.

Ker sem dolga leta za kronično bolezen zlate žile, na jetrah in zapor vsakovrstne zdravniške pomoči brez uspeha rabil, sem pribežal v svoji obupnosti k Vašej Revalescière. Ne morem se ljubemu Bogu in Vam dovolj zahvaliti za dragi dar narave, kateri je za-me velika dobrota bil.

Franc Steinman.

Težnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,

1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-

tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,

— Revalescière-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr.

in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu

in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.

50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas

10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-

nebi, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.

Mahr, v Gradci bratje Oberanzmeyer, v In-

sbrodu Diechti & Frank, v Celovci P. Birn-

bacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru

F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B.

Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih le-

karjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja du-

najska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali

povzetjih.

Dunajska borza 13. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gld.	30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	"	55	"
1860 drž. posojilo	103	"	75	"
Akcije narodne banke	983	"	—	"
Kreditne akcije	239	"	—	"
London	113	"	—	"
Napol.	9	"	3	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	106	"	85	"

100 veder vina

od leta 1873 se zaradi preseljevanja posestnikovega takoj proda.

Naročila naj se pošiljajo pod „A. K. št. 100“ poste restante Bizeljsko pr. Brežice. (34—2)

Vs'ed moje 25letne zdravniške prakse priporočam se p. n. občinstvu za zdravljenje vseh bolezni, posebno pa **manualnega in instrumentalnega porođništva.**

Tudi sem pripravljen občinstvu na **deželi** zdravniško pomoč deliti.

Luka Gradišnik,

praktični zdravnik.

Ordinira od 8. do 10. pred- in od 2. do 4. popoldne v lastni hiši, rožne ulice šte. 112 v Ljubljani. (27—2)

Tržne cene

v Ljubljani 11. februarja t. l.

Pšen'ca 7 gl. 20 kr.; — rež 4 gl. 90 kr.; — ječmen 4 gld. 30 kr.; — oves 2 gl. 40 kr.; — ajda 4 gl. 20 kr.; — prosó 4 gl. 80 kr.; — korusa 4 gl. 90 kr.; — krompir 3 gl. — kr.; — fižol 6 gl. 60 kr. — masla funt — gl. 52 kr.; — mast — gl. 42 kr. — špeh frišen — gl. 35 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 2 kr.; — mlika bokal 10 kr. — govedine funt 26 kr.; — teletine funt 32 kr.; — svinjsko meso, funt 28 kr.; — sena cent 1 gld. — kr.; — slame cent — gl. 75 kr.; — drva trda 8 gld — kr.; — mehka 5 gl. 50 kr.

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so našo preljubo, nepozabljivo mater

Ursulo Vodnik,

posestnico in krčmarico v Šiški,

v tolicem številu spremili k pogrebu, izrekamo najprisrčnejšo zahvalo.

(38) Družina Vodnikova. V Šiški, 12. febr. 1874.

Štev. 243.

Učiteljska služba.

Na enorazredni šoli pri sv. Štefanu poleg Šmarja se podeli služba zmožnemu učitelju, kateri mora tudi dokazati popolno znanje slovenskega in nemškega jezika. Učitelj dobiva na leto plače 400 gld., osobne priklade 60 gld. in vživa prosto stanovanje. Prošnje naj se vložijo do 30. marca 1874 pri krajnem šolskem svetu sv. Štefan pošta Šmarje.

Okrajni šolski svet v Šmarji dne 17. januarja 1874.

(35-1) Dr. Jan. Orozel.

Štev. 246.

Razpis

učiteljske službe na enorazredni ljudski šoli na Šlivanici letnoj plačoj 400 gld. in osobnoj prikladoj 60 gld. i plače prostim stanovanjem.

Razen popolnega znanja slovenskega i nemškega jezika naj prosilci svoje zmožnosti dokažejo i prošnje do 30. marca 1874 pri krajnem šolskem svetu na Šlivanici (pošta sv. Jurij) vložijo.

Okrajni šolski svet v Šmarji dne 17. januarja 1874.

(36-1) Dr. Jan. Orozel.

Nepresegljiva

francoska (marzêljaska) galerta, najbolje, najcenejše in priprostejše sredstvo za čistenje in zboljšanje vina.

Najsijajnejši vseh se garantira, ima na prodaj J. A. Hartmann v Ljubljani, dunajska cesta, Grumnikova hiša, prvo nad-tropje, ali pri tleh kupčija Pohl in Supan, ali Wathen pri Virantu. (28-2)

En trgovsk učenc

se pri podpisnem išče za manufakturno štacuno v Ljubljani.

Sinoovi iz dežele imajo prednost.

(37-1) Anton Vrhunc.

Zdravniško spričalo

o gospod lekar

Wilhelmovem

antiartritnem antirevmatičnem

krvočistilnem čaju.

Na blagor trpečega človeštva čutim se prisiljenega, izvrstni krvočistilni čaj gospod lekar Wilhelmov od zdravniške strani prav posebno priporočiti.

Ta izdelek, tako priprost, je eno naših najizvrstnejših zdravil za vse notranje bolezni in take zunanje, ki izhajajo iz spridenega soka.

Imel sem priliko zgorajšni čaj tukaj v Ameriki, pri svojej obširnej praksi prav pogosto rabiti in našel sem, da se je celo pričevalno izkazal pri sled. čih boleznih:

- a) pri sopilnih boleznih, posebno pri nahodu sapnikovih vej, posebno če je izmet v jutro zelo eripiozen in mučen bil, dalje pri nadušnih težavah, v poslednjem slučaju je bil učin sijajen.
b) pri želodčnih boleznih, želodnem krči in nahodu, pri glavnem bolejni, izvirajočem iz pokvarjenega želodca, pri hipohondriji, želodnem otoku, raku in histernih težavah.
c) pri otekanju krvnic, zlatih žilah, in sicer posebno, ako je navadni zapor uzrok otekanja in trganja krvnic in iz tega slededeča krvavj nja.
d) pri organičnih srčnih hibah, zaklopnih hibah,
e) pri sifili in sifilitičnih boleznih vsake vrste, posebno takih, kjer je mazanje bilo zastoj, in se je jodkali mesece dolgo brez uspeha jemal. Torej pri zastareli sifili celo posebno.
Tedaj ostane krvočistilni čaj gospoda lekarja Wilhelmov tudi za Ameriko obogatenje zdravilsko zaklada. (325-3) Novi Jork, 16. septembra 1873.

Dr. Med. A. Groyen, nemški praktični zdravnik v Novem Jorku, št. 73, Serenth Street, nekdanji nemški štabni zdravnik.

Svarimo pred ponarejanjem in sleparijo.

Pravi Wilhelmov antiartritni antirevmatični čaj za čišče nje krvi se dobiva le iz prve mednarodne fabrikacije Wilhelmovega antiartritnega antirevmatičnega čaja za čiščenje krvi v Neunkirchen pri Dunaji ali v mojih po časnikih navedenih zalogah.

Zavitke, v 8 obrokov razdeljen, po predpisu zdravnika pripravljen, s podukom v različnih jezicah 1 gld., posebej za kolek in zavoj 10 kr.

Na ugodnost p. n. občinstva se pravi Wilhelmov antiartritni antirevmatični čaj za čiščenje krvi tudi dobiva: v Mariboru pri Alois Quandesta; v Celji Baumbachovi lekarni, Rauscherjevi lekarni, pri Karl Krisperju; v Loncu na Štaj. pri L. Müllerju, lek.; v Mozirji pri Tribuču; v Varaždinu pri dr. A. Halterju, lek.; v Slov. Gradci pri J. Kalligaritseh, lek.; v Ljubljani P. Lassnik.

Papiere, Visitkarten, Petschäfte

und andere Schreib-Requisiten.

Alles feinsten Qualität zu nachstehenden Spottpreisen.

Motto des Hauses: Auch billige Waare kann gut sein.

Advertisement for stationery and printing supplies. Includes lists of products like 'Fransös. Briefpapiere', '100 Stück Visitkarten', 'Stahlfedern', 'Der schöne Federhalter', 'Feinst gravirte Petschäfte', 'Schreibe-Mappen', 'Briefsiegelmarken', and 'Papeterien'. Each item is listed with a price and description.

Vertical text on the right side of the stationery advertisement, listing names and locations: Pri Malicu: Bingenwald iz Ferina. — Hans iz Dunaja. — Habler iz Schönau. — Pesič iz Oger-skega. — Kanitz iz Dunaja. — Meray iz Peste. — Gebhardt iz Trsta. — Winter iz Dunaja. — Prine iz Frakfurta. — Mora iz Dunaja. — Urbancič iz Predvoru. — Fink iz Gradca.